

gesteld of wederopgebouwd. In het arrest van 10 mei 2013 oordeelde het Hof van Cassatie dat deze bepaling de partijen niet verbiedt om overeen te komen dat het wederopgebouwde goed voor hetzelfde gebruik in België bestemd moet zijn als het beschadigde goed.

In casu betrof het een brandverzekering die een vennootschap had afgesloten voor een gebouw gelegen te Blankenberge dat diende voor de uitbating van een handelszaak. Nadat het gebouw werd geteisterd door een brand, weigerde de brandverzekeraar over te gaan tot volledige betaling van de verzekeringsvergoeding omdat volgens haar slechts een deel van de nieuwbouw die na de brand werd opgetrokken en die bestond uit commerciële ruimten en appartementen als wederopbouw voor hetzelfde gebruik kon worden aanvaard. In de brandpolis was immers bepaald dat de vergoeding in haar geheel moet worden bestemd tot wederopbouw van het beschadigde goed voor hetzelfde gebruik in België. In het bestreden arrest van 15 december 2011 oordeelde het hof van beroep te Gent evenwel dat dergelijk beding nietig is omdat hierin het vereiste van hetzelfde gebruik in België wordt gesteld waardoor de rechten van de verzekerde verder zouden worden beperkt dan wat door artikel 67, § 1 van de wet op de landverzekeringsovereenkomst wordt toegelaten.

Het Hof heeft deze zienswijze niet gevolgd en sloot zich aan bij procureur-generaal Leclercq die oordeelde dat uit de parlementaire voorbereiding geenszins blijkt dat de wetgever met het 1ste lid van artikel 67, § 1 de contractuele vrijheid omtrent het beding van wederopbouw beoogde te beperken. Uit de parlementaire voorbereiding, die in het arrest wordt hernomen, blijkt enkel dat door een wederopbouwbeding toe te staan de wetgever heeft beoogd tegemoet te komen aan de bezorgdheid van de verzekeraars dat de uitkering uitsluitend wordt aangewend tot de herstelling van de beschadigde goederen (*Parl.St.* Kamer 1990-91, nr. 1586/1, p. 60-61).

9. MEDEDINGING EN GEREGULEERDE SECTOREN/DROIT DE LA CONCURRENCE ET SECTEURS RÉGULÉS

*Nathan Cambien*¹²

Wetgeving/Législation

Wet van 3 april 2013 houdende invoeging van boek IV "Bescherming van de mededinging" en van boek V "De mededinging en de prijsevoluties" in het Wetboek van economisch recht en houdende invoeging van de definities eigen aan boek IV en aan boek V en van de rechtshandhabingsbepalingen eigen aan

¹² Advocaat Eubelius Brussel; Medewerker KU Leuven.

boek IV en aan boek V, in boek I van het Wetboek van economisch recht (BS 26 april 2013)

MEDEDINGING

Belgisch mededingingsrecht – Algemeen – Bescherming van de mededinging – Prijscontrole

CONCURRENCE

Droit belge de la concurrence – Généralités – Protection de la concurrence – Contrôle des prix

Op 26 april jl. werd de nieuwe Belgische mededingingswet gepubliceerd (die boek IV zal vormen van het nieuwe Wetboek Economisch Recht). Tegelijkertijd werd ook een nieuwe prijscontrolewet gepubliceerd (die boek V zal vormen van het Wetboek Economisch Recht). De precieze datum van inwerkingtreding is nog niet bekend, maar naar verwachting zullen beide wetten pas in het najaar van 2013 in werking treden¹³.

De nieuwe mededingingswet voert een aantal ingrijpende veranderingen door, vooral op institutioneel vlak. Zo wordt een Belgische mededingingsautoriteit ("Bma") opgericht die bevoegd is voor zowel het onderzoek van als de beslissing over vermoede inbreuken en aangemelde concentraties. Deze bevoegdheden zijn op heden verdeeld over twee organen, namelijk het Auditoraat en de Raad voor de Mededinging. Belangrijke inhoudelijke vernieuwingen zijn o.m. de invoering van een schikkingsprocedure – waarbij ondernemingen ervoor kunnen opteren een inbreuk te erkennen in ruil voor een lagere boete – en van de mogelijkheid om persoonlijke boetes op te leggen aan het management van een onderneming die een zware mededingingsrechtelijke inbreuk begaan heeft.

De nieuwe prijscontrolewet verleent de Bma de bevoegdheid om op sectoraal niveau in te grijpen bij "een probleem inzake prijzen of marges, een abnormale prijzevolutie, of een structureel marktprobleem". De Bma kan in een dergelijk geval, op voorstel van het "Prijzenobservatorium" dat deel uitmaakt van de FOD Economie, voorlopige maatregelen opleggen voor een periode van maximaal zes maanden.

Rechtspraak/Jurisprudence

Hof van Justitie van de Europese Unie 18 juni 2013

Bundeswettbewerbsbehörde, Bundeskartellanwalt / Schenker e.a.

Zaak: C-68/11

MEDEDINGING

Europees mededingingsrecht – Horizontale overeenkomsten – Opleggen geldboete – Gevolgen van juridisch advies

¹³ Voor een gedetailleerde bespreking wordt verwezen naar H. GILLIAMS, "Het nieuwe Belgische mededingingsrecht", *RDC-TBH* 2013, 479-502.

CONCURRENCE

Droit européen de la concurrence – Accords horizontaux – Imposition d'une amende – Impact d'un avis juridique

De verwerende transportondernemingen waren aangesloten bij de SSK, een Oostenrijkse vereniging die de collectieve belangen van transportondernemingen en logistieke ondernemingen behartigt. In 1996 besliste het Oostenrijkse kartelgerecht dat de SSK-samenwerking een zogenaamd bagatelkartel vormde in de zin van de Oostenrijkse mededingingswet en daarom zonder verdere goedkeuring kon worden geïmplementeerd. Ook een door de SSK geraadpleegd advocatenkantoor gespecialiseerd in het mededingingsrecht bevestigde deze stelling. In 2007 stelde de EU-Commissie echter vast dat de betrokken ondernemingen mogelijks inbreuk hadden gemaakt op artikel 101 VWEU. Hierop werd door de Oostenrijkse autoriteiten een inbreukprocedure ingesteld. De verwijzende rechter vraagt zich af of in deze bijzondere omstandigheden een boete kan worden opgelegd voor schending van artikel 101 VWEU.

Het Hof van Justitie merkt op dat een onderneming niet aan de oplegging van boete kan ontsnappen, louter omdat ze haar gedrag juridisch onjuist heeft gekwalificeerd, behalve wanneer dit zou leiden tot een schending van het beginsel van gewettigd vertrouwen. Een juridisch advies van een advocaat kan volgens het Hof evenwel geen gewettigd vertrouwen opwekken dat een gedrag verenigbaar is met artikel 101 VWEU. Ook een beslissing van een nationale mededingingsautoriteit kan geen dergelijk gewettigd vertrouwen wekken aangezien die niet bevoegd is om (via een zgn. "negatief besluit") vast te stellen dat artikel 101 VWEU niet is geschonden. Bovendien bleek dat *in casu* de Oostenrijkse mededingingsautoriteit enkel uitspraak had gedaan over de verenigbaarheid met het nationaal mededingingsrecht.

Daarnaast bevestigt het Hof dat het een nationale mededingingsautoriteit is toegestaan om, t.a.v. een onderneming die heeft deelgenomen aan een nationaal clementieprogramma (dit was het geval voor Schenker), een inbreuk vast te stellen op artikel 101 VWEU zonder een boete op te leggen. Dit is evenwel enkel mogelijk in uitzonderlijke gevallen, zoals wanneer de medewerking van een onderneming doorslaggevend was voor de opsporing van en het doeltreffend optreden tegen een kartel.

Hof van Justitie van de Europese Unie 6 juni 2013

Bundess Wettbewerbsbehörde / Donau Chemie e.a.

Zaak: C-536/11

MEDEDINGING

Europees mededingingsrecht – Horizontale overeenkomsten – Inzage in dossier – Schadevordering

CONCURRENCE

Droit européen de la concurrence – Accords horizontaux – Accès au dossier – Action en dommages et intérêts

Deze zaak betreft een kartel in de chemiesector waarvoor verscheidene ondernemingen door het Oostenrijkse kartelgerecht veroordeeld en beboet werden. Naar aanleiding hiervan deed een belangenvereniging een verzoek tot inzage in het dossier, met het oog op het verkrijgen van schadevergoeding. De Oostenrijkse mededingingswet van 2005 bepaalt echter dat personen die geen partij zijn in het geding enkel met toestemming van de partijen inzage kunnen krijgen. Aangezien geen van de veroordeelde ondernemingen toestemde met deze inzage, konden de dossierstukken niet worden gebruikt in het kader van de schadevordering. De verwijzende rechter vraagt het Hof van Justitie of de Oostenrijkse regelgeving in overeenstemming is met het Unierecht.

Het Hof van Justitie herinnert eraan dat, bij gebrek aan Unieregelgeving ter zake, de lidstaten bevoegd blijven om de regels vast te stellen op het vlak van schadevorderingen en op het vlak van toegang tot een mededingingsdossier. Wel moeten de lidstaten bij uitoefening van deze bevoegdheid het Unierecht, en in het bijzonder het doeltreffendheidsbeginsel in acht nemen.

Een doeltreffende toepassing van artikel 101 VWEU vereist dat de nationale rechter in elk individueel geval de belangen die de inzage dan wel de bescherming van het dossier rechtvaardigen tegen elkaar kan afwegen. Enerzijds kan de weigering van inzage de bescherming van het recht op schadevergoeding onmogelijk of uiterst moeilijk maken. Anderzijds kan het verlenen van inzage leiden tot een schending van de rechten van de betrokken ondernemingen – met name het recht op bescherming van beroeps- of bedrijfsgeheimen – en kan een algemeen recht op inzage ondernemingen ervan weerhouden om samen te werken met mededingingsautoriteiten in het kader van een clementieprocedure. De Oostenrijkse wet maakt een dergelijke belangenafweging door de nationale rechter echter onmogelijk, aangezien deze verplicht is om, bij afwezigheid van toestemming door alle betrokken ondernemingen, inzage in het dossier te weigeren. Bijgevolg is de Oostenrijkse wet in strijd met het Unierecht.

Hof van Justitie van de Europese Unie 8 mei 2013

Eni SpA / Europese Commissie

Zaak: C-508/11 P

MEDEDINGING

Europees mededingingsrecht – Horizontale overeenkomsten – Toerekenbaarheid onrechtmatige gedraging

CONCURRENCE

Droit européen de la concurrence – Accords horizontaux – Imputabilité du comportement infractionnel